

คำนำ

เมื่อเริ่มดำเนินงานวิจัยโครงการจัดตั้งเครือข่ายศูนย์วิจัยร่วมอุตสาหกรรม-มหาวิทยาลัยด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและวัตถุอันตราย โดยความสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในปี พ.ศ. 2539 จนเกิดการพัฒนาซอฟต์แวร์ Chemtrack สำหรับการติดตามการซื้อและการใช้สารเคมีในมหาวิทยาลัยต่อมาในปี พ.ศ. 2542 ผู้จัดทำรายงานได้รับความสนับสนุนจาก สกว. ให้ดำเนินงานโครงการฐานข้อมูลอ้างอิงบัญชีวัตถุอันตรายและพัฒนาระบบประสานงานข้อมูลการนำเข้าสารเคมีอันตราย โดยความร่วมมือของกรมศุลกากรและหน่วยงานควบคุม 5 หน่วยงาน คือ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมวิชาการเกษตร กรมประมง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และกรมการอุตสาหกรรมทหาร ซึ่งทำให้เกิดจุดเริ่มต้นในการติดตามความเคลื่อนไหวของสารเคมีที่จุดนำเข้าอย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ผลผลิตข้างต้นทำให้ดูเหมือนว่าการติดตามความเคลื่อนไหวต่อจากจุดนำเข้าไปตลอดทางจนถึงการใช้ปลายทางจะเป็นไปได้โดยไม่ยาก แต่ผลการศึกษาวิจัยต่อ ๆ มาพบว่า การจัดทำภาพความเคลื่อนไหวของสารเคมีให้ครบวงจรนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ง่ายด้วยเหตุผลหลายประการ การจัดทำรายงานฉบับนี้จึงเป็นความพยายามในการสรุปสาระสำคัญ คือ ระบบการดำเนินงานของหน่วยงานที่ทำให้เกิดความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล และความเป็นไปได้ที่ทุกภาคส่วนอาจร่วมมือกันทำให้ช่องว่างแคบลงจนสามารถเสนอภาพที่ชัดเจนขึ้น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้เกี่ยวข้องเกิดความสนใจในความสำเร็จของการมีข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และต่อเนื่อง จนสามารถส่งผลให้ผู้รับผิดชอบเชิงนโยบายการจัดการความปลอดภัยของสารเคมี เริ่มมีวัฒนธรรมในการเรียกใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ และสามารถรักษาสภาพแวดล้อมให้ยั่งยืนต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร. วราพรรณ ตำนนอุตรา

หัวหน้าหน่วยข้อเสนอเทคโนโลยีวัตถุอันตรายและความปลอดภัย

ศูนย์วิจัยแห่งชาติด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและของเสียอันตราย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กุมภาพันธ์ 2550